

Pr Kaja Kallas
Peaminister

8.02.2024

Arupärimine seoses automaksu negatiivsete mõjudega lastega peredele

Lugupeetud Kaja Kallas

Teie poolt juhitud Vabariigi Valitsus on lisaks varasematele maksutõusudele esitanud Riigikogu menetlusse ka Mootorsõidukimaksu eelnõu, mille üheks eesmärgiks on sundida inimesi autodest loobuma. Kahetsusväärset ei ole eelnõu seletuskirjas sisuliselt analüüsitud seaduse mõjusid lastega peredele. Küll on seletuskirjas analüüsitud seaduse mõjusid puuetega inimestele ja märgitud vajadust seoses automaksu kehtestamisega tõsta puuetega inimeste täiendavaid vajaduspõhiseid toetusi. Soovimata vähimalgi määral kahtluse alla seada vajadust puuetega inimesi senisest enam toetada, tuleb märkida, et lasterikaste perede puhul on valitsuskoalitsioon Teie juhtimisel nende toetusi hoopiski vähendanud. Lisaks on kaotatud kahe- ja enama lapsega perede tulumaksusoodustus. Koalitsioon on unustanud ka oma lubaduse võrdsustada kõik lastetoetused. Sellekohast Isamaa eelnõud ei pidanud koalitsioon võimalikuks toetada. Eesti Vabariigi Põhiseaduse paragrahv 28 sätestab riigile kohustuse lasterikaste perede eest eriliselt hoolt kanda. Vastupidiselt sellele põhiseaduslikule kohustusele on valitsuskoalitsioon juba halvendanud lastega perede majanduslikku kindlustatust ja kavatab seda automaksu kehtestamisega veelgi teha. Eriti kahetsusväärne on, et seda tehakse ajalooliselt madalaima sündimuse olukorras demograafilise kriisi eelõhtul.

Lasterikaste Perede Liit on pöördunud Riigikogu poole ja teavitanud uuringu tulemustest, mida viidi läbi liidu liikmete hulgas. Uuringust selgus, et autosid kasutab 95,7 protsenti vastanutest ja 92 protsenti hindas sõiduki kasutamist hädavajalikuks. „Auto on lasterikka pere igapäevaelu korraldamiseks ülioluline tarbeese, mis tagab pere ladusa toimetuleku, võimaldab vanematel käia tööl, lastel koolis/lasteaias/huviringis, saada pereliikmetel osa tervishoiu teenustest ning teha vajalikke sisseoste (toit, majapidamisvahendid jm). Enamikes peredes on sõiduk ainus vahend, mille abil hoitakse sidet vanavanemate ja muu tugivõrgustikuga, kellega üht leibkonda ei jagata,“ kirjutab Lasterikaste Perede Liit oma pöördumises.

Äärmiselt kahepalgelise ja õõvastavana tundub valitsuskoalitsiooni soov, hakata lastega peresid automaksuga koormama ja sundida paljusid neist autodest loobuma. Erilise löögi alla satuvad maapiirkondades elavad lastega pered, kuna maal on vähearenenud ühistranspordi võrk või puudub ühistransport sootuks.

Arupärimine

Lasterikaste Perede Liit märgib, et valitsuskoalitsioon on süvendanud ebakindlust tuleviku osas ning õõnestanud riigi usaldusväärsust. Liit märgib, et „*Kavandatav mootorsõidukimaksu maksumäär on kõrge, see ei arvesta keskmise sissetulekuga lastega pere maksevõimet ning ei erguta keskkonnasäästlikemate ning turvalisemate autode ostmist. Kavandatav seadus on vastuolus eraomandi kaitse põhimõttega, s.t. maal elavad inimesed ning suurpered on sunnitud hädavajalikust autost loobuma.*“

Lähtudes Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse paragrahvist 139 ja ülalpool kirjeldatud asjaoludest on meil Teile järgmised küsimused:

1. Miks on Teie juhitud valitsus riigi rahanduse nn korrastamiseks valinud maksutõusude ja uute maksude kehtestamise selle asemele, et riigi bürokraatiat vähendada?
2. Miks ei ole mootorsõiduki maksu eelnõu koostamisel analüüsitud selle mõju lastega peredele, sealhulgas lasterikastele peredele? Kas Te olete nendest mõjudest teadlik ja miks Te soovite halvendada lastega pere majanduslikku kindlustatust?
3. Sundides automaksuga paljusid lastega peresid autodest loobumaa tekib küsimus, kuidas saavad lapsed kooli ja huviringidesse kui ühistransport puudub?
4. Mida on Teie valitsus teinud ja kavatseb teha, et täita Eesti Vabariigi Põhiseaduse paragrahviga 28 riigile pandud kohustust kanda erilist hoolt lasterikaste perede eest?

Lugupidamisega,

RIINA SOLMAN

Riina Solman
Riigikogu liige

Peeter Sinu

Mart Maasik

Jüri Beetas